
02011962608030020

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 1196**

26 Αυγούστου 2003

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. Φ. 20/426/84240/Γ1 (1)

Τροποποιήσεις- συμπληρώσεις στα 303 και 304/ 13.3.2003 ΦΕΚ τ.Β΄ για το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.) Δημοτικού - Γυμνασίου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 7 παραγρ. 1 του Νόμου 2525/97 Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 188 - Α΄/23.9.97), καθώς και τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγρ. 9 εδάφ.(δδ, εε), του άρθρου 4 παράγρ.11 εδάφ. ε, του άρθρου 5 παράγρ. 11 εδάφ. β και γ σε συνδυασμό με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 7 του Ν. 2525/97.

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29α του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137 - Α), όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/92 (ΦΕΚ 154 - Α) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παράγραφος 2α του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38 - Α) και το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

3. Το 8016/10.7.2003 έγγραφο - πρόταση του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε και συμπληρώνουμε το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών, το οποίο έχει δημοσιευθεί στα αριθμ. 303 και 304/13.3.2003 ΦΕΚ, τ.Β΄, ως ακολούθως:

Α) Διορθώσεις στο Φ.Ε.Κ. τ. Β΄ αριθμ. φύλλου 304/13.3.2003

Σελ. 4371: Η έννοια «άτομο»

• Στη Χημεία: Άτομο χαρακτηρίζεται το ελάχιστο σωματίδιο ύλης χημικού στοιχείου, που διατηρεί τις ιδιότητες του στοιχείου αυτού.

Να αντικατασταθεί με το ορθό:

• «Στη Χημεία: Άτομο είναι ένα δομικό σωματίδιο των χημικών ουσιών».

Σελ. 4085: Ο τίτλος ΔΗΜΟΤΙΚΟ (ΤΑΞΕΙΣ Δ΄ Ε΄ ΣΤ΄) - ΓΥΜΝΑΣΙΟ

να αντικατασταθεί με το ορθό:

ΔΗΜΟΤΙΚΟ (ΤΑΞΕΙΣ Γ΄ Δ΄ Ε΄ ΣΤ΄) - ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Β) Διορθώσεις στο Φ.Ε.Κ. τ. Β΄ αριθμ. φύλλου 303/13.3.2003

Σελ. 3824: Προδιαγραφές βιβλίων και λοιπού διδακτικού υλικού

α) 1η παράγραφος: Η φράση: «Και τα τρία βιβλία αποτελούν ενιαίο σύνολο, που διαπνέεται από την ίδια αντίληψη για τη γλώσσα και τη διδασκαλία της και θα πρέπει να γραφούν από τον ίδιο συγγραφέα ή την ίδια συγγραφική ομάδα, ώστε να εξασφαλιστεί η ενότητα στην οργάνωση της γλωσσικής διδασκαλίας και η συνέχεια και συνοχή της διδακτέας ύλης».

Να αντικατασταθεί με το ορθό:

«Και τα τρία βιβλία αποτελούν ενιαίο σύνολο, που διαπνέεται από την ίδια αντίληψη για τη γλώσσα και τη διδα-

σκαλία της και θα πρέπει να γραφούν από την ίδια συγγραφική ομάδα, με τον όρο ότι κάθε συγγραφέας μπορεί να συμμετάσχει στη συγγραφή μόνον δύο βιβλίων, ώστε να εξασφαλιστούν η ενότητα στην οργάνωση της γλωσσικής διδασκαλίας και η συνέχεια και συνοχή της διδακτέας ύλης».

Σελ. 3913: Βιβλίο Μαθητή

2η παράγραφος: Η φράση: «Η έκταση κάθε ενότητας (3-4 σελίδων) ....»

να αντικατασταθεί με το ορθό : «Η έκταση κάθε ενότητας (2-4 σελίδων) ...»

Γ) Συμπλήρωση του Φ.Ε.Κ. τ.Β΄ αριθμ. φύλλου 304/ 13.3.2003 με το ΔΕΠΠΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ (ΔΕΠΠΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ)

1. Σκοποί διδασκαλίας του μαθήματος

Η σύγχρονη Γεωγραφία για να ερμηνεύσει τη γεωγραφική κατανομή των ανθρώπων και των δραστηριοτήτων τους βασίζεται στη γνώση του φυσικού περιβάλλοντος. Στο πλαίσιο αυτό τα κύρια ερωτήματα που απασχολούν τη γεωγραφική εκπαίδευση είναι:

Τι και πού; (ποια είναι τα φαινόμενα, οι διεργασίες ή τα θέματα που μελετώνται και πώς είναι κατανεμημένα στο χώρο).

Πώς και γιατί; (πώς εξηγείται αυτή η κατανομή, με ποιον τρόπο αναπτύχθηκε και γιατί σ' αυτήν ειδικά τη θέση).

Με ποια επίδραση; (στους ανθρώπους και στο περιβάλλον).

Κατά την αναζήτηση απαντήσεων στα ερωτήματα αυτά, προκύπτει η ανάγκη να μελετηθούν:

Οι θέσεις: Οι άνθρωποι και οι τόποι έχουν διαφορετικές γεωγραφικές και σχετικές θέσεις πάνω στη Γη, οι οποίες συνδέονται με ροή αγαθών, πληροφοριών και ιδεών. Η γνώση τους διευκολύνει την ερμηνεία της χωρικής κατανομής φαινομένων και διαδικασιών και την κατανόηση των τοπικών, εθνικών και παγκόσμιων αλληλεπιδράσεων.

Τα χαρακτηριστικά των τόπων: Οι τόποι έχουν διαφορετικά φυσικά και ανθρωπογενή χαρακτηριστικά, η γνώση των οποίων αποτελεί τη βάση για την κατανόηση των σχέσεων μεταξύ ανθρώπων και τόπων.

Οι σχέσεις μεταξύ ανθρώπου και περιβάλλοντος: Η κατανόησή τους αποτελεί τη βάση για υπεύθυνη διαχείριση και προστασία του περιβάλλοντος.

Οι χωρικές αλληλεπιδράσεις: Οι φυσικές πηγές πλούτου είναι άνισα κατανεμημένες στην επιφάνεια της Γης, με συνέπεια την αλληλεξάρτηση των ανθρώπων. Η κατανόηση των χωρικών αλληλεπιδράσεων διευκολύνει την κατανόηση της ανάγκης για συνεργασία σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο όπως επίσης και την προσπάθεια ανακάλυψης και εφαρμογής λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα.

Οι περιφέρειες: Περιφέρεια είναι μία περιοχή που ορίζεται σύμφωνα με επιλεγμένα κριτήρια. Πολιτικά και οικονομικά κριτήρια ορίζουν τις πόλεις και τα κράτη, φυσικά κριτήρια καθορίζουν τις κλιματικές ζώνες και τις ζώνες βλάστησης, ενώ κοινωνικά και οικονομικά κριτήρια καθορίζουν τις ανεπτυγμένες και λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες. Οι περιφέρειες έχουν δυναμική διάσταση στο χώρο και στο χρόνο και αποτελούν μονάδες μελέτης και διαχείρισης διαφορετικών περιβαλλόντων.

Με βάση τα παραπάνω, σκοπός της διδασκαλίας του μαθήματος της Γεωλογίας - Γεωγραφίας είναι να αποκτήσουν οι μαθητές τις βασικές γνώσεις και να εξοικειωθούν με μεθόδους που συμβάλλουν στην κατανόηση της δομής του χώρου και διευκολύνουν την ερμηνεία των αλληλεπιδράσεων και αλληλεξαρτήσεων που αναπτύσσονται μεταξύ του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος. Παράλληλα επιδιώκεται η αποδοχή/υιοθέτηση πανανθρώπινων αξιών και η διαμόρφωση θετικών στάσεων τόσο απέναντι στο άμεσο περιβάλλον τους όσο και απέναντι των άλλων λαών του πλανήτη.

2. Άξονες περιεχομένου, Γενικοί στόχοι, Θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης.

Οι Γενικοί στόχοι ομαδοποιούνται με βάση τους άξονες Γνώση και Μεθοδολογία, Συνεργασία και Επικοινωνία και Επιστήμη και Τεχνολογία στην καθημερινή ζωή με βάση όσα αναφέρονται στο Γενικό μέρος του Δ.Ε.Π.Π.Σ. των Φυσικών Επιστημών.

Γνώση και μεθοδολογία

Να διακρίνουν γεωλογικούς παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη διαμόρφωση της επιφάνειας της Γης.

Να αναγνωρίζουν φαινόμενα τα οποία σχετίζονται με τους γεωλογικούς παράγοντες και επηρεάζουν άμεσα ή έμμεσα τις σχέσεις του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον (ηφαίστεια, εκρήξεις, σεισμοί, σχηματισμός εδαφών).

Να συσχετίζουν φαινόμενα του φυσικού περιβάλλοντος και επιδράσεις στις ανθρώπινες δραστηριότητες (ανάγλυφο, νερό, κλίμα και άνθρωπος).

Να αναγνωρίζουν το χώρο, τη συνέχειά του και τη γεωγραφική κατανομή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων.

Να γνωρίζουν, να κατανοούν και να εκτιμούν, όσο γίνεται καλύτερα, το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον στις ποικίλες αλληλεξαρτήσεις και τη δυναμική του υφή σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, μέσα από την αποσαφήνιση βασικών εμπειριών και εννοιών.

Να διακρίνουν την οργάνωση και την κατανομή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο χώρο και να συνειδητοποιούν τη σημασία που έχει η ορθολογική διαχείριση του χώρου και η προστασία του περιβάλλοντος.

Να αναγνωρίζουν τη σημασία των χαρτών ως εργαλείων μελέτης του χώρου και προγραμματισμού μελλοντικών ενεργειών των ανθρώπων.

Να χρησιμοποιούν εξειδικευμένες μεθόδους μελέτης των γεωγραφικών δεδομένων (αξιοποίηση και σχεδιασμός χαρτών, ερμηνεία στατιστικών δεδομένων κτλ.).

Να προσεγγίζουν δημιουργικά και να ερμηνεύουν πραγματικά δεδομένα και καταστάσεις χρησιμοποιώντας τρόπους εργασίας συναφείς με τη φύση του μαθήματος.

Να συγκεντρώνουν κατάλληλες πληροφορίες για συγκεκριμένα προβλήματα, να τις επεξεργάζονται, να καταλήγουν σε συμπεράσματα και να διατυπώνουν προτάσεις.

Συνεργασία και επικοινωνία

Να εξερευνούν το γεωγραφικό τους περιβάλλον με την αναζήτηση και επεξεργασία των κατάλληλων πληροφοριών.

Να παρατηρούν, να καταγράφουν τις παρατηρήσεις τους και να τις παρουσιάζουν προφορικά ή και γραπτά.

Να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους, τον εκπαιδευτικό αλλά και με άτομα έξω από την σχολική μονάδα για την πραγματοποίηση συγκεκριμένων εργασιών.

Να παρουσιάζουν τις πληροφορίες που συγκεντρώνουν, τις παρατηρήσεις, τις σκέψεις ή τα συμπεράσματά τους με σωστό προφορικό ή γραπτό λόγο χρησιμοποιώντας σχέδια, απλούς πίνακες ή ιστογράμματα κ.ά.

Να αναπτύσσουν στάσεις και συμπεριφορές που θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν ομαλά και δημιουργικά στο φυσικό και κοινωνικό - πολιτισμικό περιβάλλον της χώρας τους.

Να αναγνωρίζουν την ανάγκη παγκόσμιας κατανόησης και συνεργασίας μεταξύ των λαών για τη λύση κοινών προβλημάτων όλων των ανθρώπων.

Επιστήμη και καθημερινή ζωή

Να αναγνωρίζουν τη σχέση της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος με την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, να ευαισθητοποιούνται και να δραστηριοποιούνται για την προστασία του.

Να χρησιμοποιούν την κατάλληλη ορολογία (γεωγραφικό λεξιλόγιο) ώστε να εκφράζουν με ακρίβεια τις σκέψεις τους (γραπτά ή/και προφορικά).

Να εφαρμόζουν τη γεωγραφική γνώση σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο και να αναγνωρίζουν τη συμβολή της Γεωλογίας και Γεωγραφίας στη βελτίωση της ποιότητας του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Να εφαρμόζουν στην πράξη μεθόδους συγκέντρωσης και επεξεργασίας πληροφοριών.

Να διακρίνουν ορισμένες πολιτιστικές διαφορές των ανθρώπων (φυλές, γλώσσες, θρησκείες) και τη σημασία τους στη διαμόρφωση του πολιτιστικού πλούτου της ανθρωπότητας.

Να διακρίνουν τις σχετικές ομοιότητες των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σε όλη την επιφάνεια της Γης και την ποικιλία των λύσεων τις οποίες δίνουν ανάλογα με τις πολιτισμικές τους ιδιαιτερότητες.

Να αναπτύσσουν τις απαραίτητες διαθέσεις και στάσεις που θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν ομαλά και δημιουργικά στο φυσικό και κοινωνικό - πολιτιστικό περιβάλλον της χώρας τους.

Τα Α.Π.Σ. της Γεωγραφίας μπορούν να αναπτυχθούν κατά δύο τρόπους: α) είτε ως μελέτη περιφερειών από το τοπικό (άμεσο περιβάλλον) προς το ευρύτερο (νομός, διαμέρισμα, χώρα, ήπειροι) και β) είτε ως μελέτη επιμέρους θεμάτων με γεωγραφικό περιεχόμενο (ανάγλυφο, κλίμα, υδρογραφία, ανθρώπινα έργα κτλ.) με την ίδια κατεύθυνση (από το τοπικό προς το παγκόσμιο). Στο παρόν Δ.Ε.Π.Π.Σ. ακολουθείται η πρώτη μέθοδος για δύο λόγους. Πρώτον, διότι η μελέτη των περιφερειών διευκολύνει τη σπειροειδή διάταξη της ύλης και δεύτερον γιατί από ένα σημείο και μετά η μελέτη των επιμέρους γεωγραφικών θεμάτων προϋποθέτει γνώσεις Επιστημών του Ανθρώπου τις οποίες δε διαθέτουν οι μαθητές των μικρών τάξεων.

Η προτεινόμενη διδακτέα ύλη οργανώνεται στα Α.Π.Σ. σε θεματικούς άξονες περιεχομένου, οι οποίοι θα πρέπει να νοούνται απλώς ως «εργαλεία» κατανομής και όχι ως τομείς οι οποίοι θα αναπτυχθούν αυτοτελώς στα επιμέρους Α.Π.Σ. Οι άξονες και για το Δημοτικό και για το Γυμνάσιο που προτείνονται είναι οι εξής:

Προσανατολισμός - καθορισμός θέσης. Αναφέρεται σε γνώσεις αναγκαίες για να αποκτήσουν σταδιακά οι μαθητές την ικανότητα να προσανατολίζονται στο χώρο και στους χάρτες και να χαρακτηρίζουν τη γεωγραφική και σχετική θέση τόπων στην επιφάνεια της Γης.

Μέσα καταγραφής και απεικόνισης των γεωγραφικών στοιχείων: Αναφέρεται σε γνώσεις οι οποίες είναι αναγκαίες για την καταγραφή των γεωγραφικών δεδομένων και την αξιοποίηση χαρτών, διαγραμμάτων και γενικά γραφημάτων στη γεωγραφική μελέτη τόπων και περιφερειών.

Φυσικό περιβάλλον. Περιλαμβάνει τη συστηματική προσέγγιση και μελέτη των κύριων συστημάτων του φυσικού περιβάλλοντος στη συγκεκριμένη περιφέρεια που μελετούν οι μαθητές σε κάθε τάξη και περιλαμβάνει ορισμένες αναγκαίες γνώσεις Γεωλογίας.

Ανθρωπογενές περιβάλλον - σχέσεις ανθρώπου και περιβάλλοντος. Περιλαμβάνει τη μελέτη των κυριότερων εκφάνσεων της αμφίδρομης επίδρασης ανθρώπου και χώρου στο πλαίσιο της περιφέρειας που εξετάζουν οι μαθητές στη συγκεκριμένη τάξη. Ο άξονας αυτός, ανάλογα με την τάξη, είναι δυνατό να επεκταθεί έως τη μελέτη των αλληλεξαρτήσεων μεταξύ διαφορετικών περιφερειών.

Η Γεωγραφία, όπως όλες οι αυτόνομες επιστήμες, έχει τη δική της επιστημονική ορολογία η εκμάθηση της οποίας αποτελεί βασικό στόχο της διδασκαλίας της. Ωστόσο, υπάρχουν έννοιες θεμελιώδεις για τον τομέα της Γεωγραφίας οι οποίες συμβάλλουν και στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης.

Σ' αυτές ανήκουν οι ακόλουθες: Διάσταση: (π.χ. κατανομή φαινομένων και διαδικασιών στο χώρο και στο χρόνο). Μεταβολή: (π.χ. εξέλιξη της επιφάνειας της Γης κάτω από την επίδραση των φυσικών δυνάμεων και των ανθρώπινων δραστηριοτήτων). Σύστημα: (π.χ. πόλεις και περιβάλλων χώρος, ιεραρχία οικισμών). Αλληλεπίδραση και αλληλεξάρτηση: (π.χ. φυσικού και πολιτιστικού τοπίου, τόπων και περιφερειών με διαφορετικά χαρακτηριστικά).

α΄. ΔΗΜΟΤΙΚΟ

Στο Δημοτικό σχολείο λόγω της μικρής ηλικίας των μαθητών η γεωγραφική εκπαίδευση εστιάζει την προσοχή της κυρίως:

Στην ανάπτυξη ικανοτήτων (συγκέντρωση και καταγραφή πληροφοριών με γεωγραφικό περιεχόμενο, αποκωδικοποίηση χαρτών, απεικόνιση γεωγραφικών στοιχείων, προσανατολισμό στο χώρο) τις οποίες θα χρειαστούν οι μαθητές σε ανώτερες τάξεις προκειμένου να προχωρήσουν σε ερμηνεία πιο σύνθετων γεωγραφικών θεμάτων.

Στη δημιουργία και αξιοποίηση «νοητικών χαρτών», δηλαδή εικόνων του κόσμου, οι οποίες θα επιτρέψουν στους μαθητές να εντάσσουν φαινόμενα και γεγονότα στο χώρο και στο χρόνο.

Τάξη	Άξονες γνωστικού περιεχομένου	Γενικοί στόχοι (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες)	Ενδεικτικές θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης
Α	***Προσανατολισμός – Καθορισμός θέσης*** Τα σημεία του ορίζοντα.	Να αξιοποιούν τη φαινομενική ημερήσια κίνηση του Ήλιου προκειμένου να διαιρούν το χρόνο και το χώρο.	Διάσταση (χώρος και χρόνος)

	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων. Ανάγλυφες παραστάσεις του χώρου.	Να απεικονίζουν το χώρο που μελετούν με τη χρήση απλών υλικών.	Διάσταση Συμβολισμός
	Φυσικό περιβάλλον Εξερεύνηση χώρου, μορφολογικά στοιχεία, οικείοι γεωγραφικοί όροι, βασικές έννοιες χωρίς λεκτικούς ορισμούς (βουνό, θάλασσα, λίμνη, ποτάμι, νησί, κτλ.) Βραχυχρόνιες και εποχιακές μεταβολές του καιρού στο χώρο του μαθητή.	Να διακρίνουν τα επιμέρους στοιχεία που αποτελούν το φυσικό περιβάλλον τους. Να αναγνωρίζουν, να καταγράφουν με απλά μέσα και να περιγράφουν συνήθεις εποχιακές μεταβολές στο περιβάλλον τους.	Διάσταση Μεταβολή Μονάδα – σύστημα Αλληλεπίδραση

	Ανθρωπογενές περιβάλλον Αναγνώριση του χώρου στον οποίο κινούνται. Φροντίδα του περιβάλλοντος στο χώρο που μελετούν.	Να διακρίνουν ανθρωπογενή στοιχεία στο άμεσο περιβάλλον τους. Να αναπτύσσουν θετικές στάσεις για την προστασία του άμεσου περιβάλλοντός τους.	Αλληλεξάρτηση Σύστημα Διάσταση
Β	***Προσανατολισμός - Καθορισμός θέσης*** Σημεία του ορίζοντα, προσανατολισμός.	Να ορίζουν τη θέση τους με βάση τα σημεία του ορίζοντα. Να προσδιορίζουν τη σχετική θέση του χώρου που μελετούν με βάση συγκεκριμένα στοιχεία αναφοράς.	Διάσταση (χώρος και χρόνος) Μεταβολή
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Ανάγλυφες παραστάσεις του χώρου, γραφικές παραστάσεις με εικόνες ή σύμβολα.	Να απεικονίζουν το χώρο που μελετούν με τη χρήση απλών υλικών.	Διάσταση Συμβολισμός
	Φυσικό Περιβάλλον Διάκριση και χαρακτηρισμός του χώρου (πεδινός, ορεινός, παράλιος). Καιρός. Καταγραφή των μεταβολών του καιρού. Κύκλος του νερού. Μορφές του νερού στη φύση. Ο καιρός σε άλλους τόπους.	Να εξοικειωθούν στη χρήση γεωγραφικών όρων. Να καταγράφουν βραχυχρόνιες μεταβολές του καιρού και να συγκρίνουν τον καιρό του τόπου τους με τον καιρό άλλων τόπων. Να αναγνωρίζουν τον κύκλο του νερού στη φύση.	Διάσταση Μεταβολή Μονάδα – σύστημα Αλληλεπίδραση

	Ανθρωπογενές περιβάλλον - Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος Έργα του ανθρώπου στο χώρο που μελετούν. Μέσα μεταφοράς στο χώρο που μελετούν. Εποχιακές μεταβολές και συσχετισμός τους με τις δραστηριότητες των ανθρώπων. Φροντίδα του περιβάλλοντος στο χώρο που μελετούν.	Να αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα ορισμένων έργων και να την περιγράφουν με συγκεκριμένα παραδείγματα. Να αναγνωρίζουν τον άνθρωπο ως παράγοντα μεταβολών του περιβάλλοντος. Να συσχετίζουν μεταβολές που συμβαίνουν στο φυσικό περιβάλλον με τις δραστηριότητες του ανθρώπου. Να αναπτύσσουν θετικές στάσεις για την προστασία του άμεσου περιβάλλοντός τους.	Αλληλεξάρτηση Σύστημα Διάσταση Μεταβολή
Γ	***Προσανατολισμός - Καθορισμός θέσης*** Μαγνητική πυξίδα. Προσανατολισμός με πυξίδα. Σχετική θέση ως προς συγκεκριμένα σημεία αναφοράς.	Να εξοικειωθούν με τη χρήση απλών εργαλείων που διευκολύνουν τον προσανατολισμό στο χώρο. Να διακρίνουν και να περιγράφουν με απλά παραδείγματα τις σχέσεις θέσης μεταξύ διαφορετικών σημείων του χώρου.	Διάσταση Σύστημα
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Αντιστοίχιση χαρτογραφικών συμβόλων και στοιχείων του περιβάλλοντος.	Να εξοικειωθούν με τη συμβολική αναπαράσταση της μορφής του χώρου αναγνωρίζοντας σε χάρτη γνωστά στοιχεία του χώρου στον οποίο ζουν.	Διάσταση Συμβολισμός
	Φυσικό Περιβάλλον Ευρύτερη περιοχή του μαθητή. Λεξιλόγιο γεωγραφικών όρων (βουνό, πρόποδες, πλαγιές, κορυφή, κτλ.)	Να εξοικειωθούν με τη χρήση της γεωγραφικής ορολογίας.	Διάσταση Μεταβολή Αλληλεξάρτηση

	Ανθρωπογενές περιβάλλον - Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος Οργάνωση – λειτουργία του οικισμού στον οποίο ζουν. Επέμβαση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον (παραγωγή αγαθών). Σχέσεις ανθρώπου και χώρου (επαγγέλματα). Αναγκαιότητα των μεταφορικών δικτύων. Προστασία περιβάλλοντος στο χώρο που ζουν.	Να διακρίνουν στο χώρο τους τα έργα της φύσης από τα έργα του ανθρώπου. Να αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα ορισμένων έργων με έμφαση στα μεταφορικά δίκτυα. Να διακρίνουν και να περιγράφουν με συγκεκριμένα παραδείγματα αλληλεξαρτήσεις και αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανθρώπου και στοιχείων του χώρου. Να αναπτύσσουν θετικές στάσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.	Διάσταση Μεταβολή Αλληλεπίδραση
Δ	***Προσανατολισμός – Καθορισμός θέσης*** Προσανατολισμός στο χάρτη, χαρακτηρισμός της σχετικής θέσης γεωγραφικών διαμερισμάτων και νομών του διαμερίσματος στο οποίο ζουν.	Να αναγνωρίζουν τη σχετική θέση των γεωγραφικών διαμερισμάτων στο χάρτη της Ελλάδας.	Διάσταση Σύστημα
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Εισαγωγή στο χάρτη της Ελλάδας, συμβολισμός, ενδεικτική απλή μελέτη του χάρτη (π.χ. σύγκριση χάρτη και αεροφωτογραφίας).	Να αναγνωρίζουν ότι οι χάρτες απεικονίζουν με συμβολικό τρόπο τη χωρική και χρονική διάσταση φαινομένων και διαδικασιών.	Διάσταση Συμβολισμός
	Φυσικό Περιβάλλον Το φυσικό περιβάλλον στο νομό και στο γεωγραφικό διαμέρισμα του μαθητή. Χλωρίδα και πανίδα στο γεωγραφικό διαμέρισμα του μαθητή. Καιρός και κλίμα στο μελετώμενο χώρο (Νομός – γεωγραφικό διαμέρισμα).	Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που αποτελούν το σύστημα του φυσικού περιβάλλοντος στο νομό και στο γεωγραφικό διαμέρισμα που ζουν.	Διάσταση Σύστημα Μεταβολή

	Ανθρωπογενές περιβάλλον ***Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος*** Οικισμοί, πρωτεύουσες νομών στο γεωγραφικό διαμέρισμα του μαθητή. Διοίκηση, ΟΤΑ στο διαμέρισμα. Τομείς παραγωγής και προϊόντα του γεωγραφικού διαμερίσματος. Τρόποι ζωής και επαγγέλματα στο διαμέρισμα. Δίκτυα μεταφοράς στο νομό και στο γεωγραφικό διαμέρισμα. Προβλήματα και διαχείριση του περιβάλλοντος στο νομό και στο γεωγραφικό διαμέρισμα.	Να διακρίνουν την επίδραση του ανθρώπου στην οργάνωση του χώρου στο νομό και στο γεωγραφικό διαμέρισμα στο οποίο ζουν. Να συσχετίζουν τρόπους ατομικής και κοινωνικής ζωής με συγκεκριμένες αλληλεπιδράσεις και αλληλεξαρτήσεις που αναπτύσσονται μεταξύ του ανθρώπου και του χώρου.	Διάσταση Σύστημα Μεταβολή Αλληλεπίδραση Αλληλεξάρτηση
Ε	***Προσανατολισμός - Καθορισμός θέσης*** Σχετική θέση της Ελλάδας στο ευρύτερο περιβάλλον της. Προσανατολισμός και σχετικές θέσεις γεωγραφικών στοιχείων στο εσωτερικό της Ελλάδας.	Να διακρίνουν τις σχέσεις αλληλεπίδρασης που αναπτύσσονται μεταξύ της Ελλάδας και του περιβάλλοντος χώρου αλλά και μεταξύ τόπων στο εσωτερικό της Ελλάδας λόγω της σχετικής τους θέσης.	Διάσταση Σύστημα
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Χάρτες. Κύρια στοιχεία, συμβολισμός, προσανατολισμός στο χάρτη, προσανατολισμός του χάρτη στο χώρο, επιλογή και χρήση των χαρτών.	Να αναγνωρίζουν τα βασικά στοιχεία και χαρακτηριστικά της συμβολικής απεικόνισης του χώρου. Να εξοικειωθούν, όσο τους επιτρέπει η ηλικία τους, με τη λογική και τον τρόπο αξιοποίησης των χαρτών στη λύση συγκεκριμένων προβλημάτων με γεωγραφικό περιεχόμενο.	Διάσταση
	Φυσικό περιβάλλον Το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας.	Να αναγνωρίζουν τα στοιχεία που αποτελούν το σύστημα του φυσικού περιβάλλοντος στο χώρο της Ελλάδας.	Διάσταση Σύστημα Μεταβολή Αλληλεπίδραση Αλληλεξάρτηση

	Ανθρωπογενές περιβάλλον Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος Ιστορική συνέχεια στον ελλαδικό χώρο. Πληθυσμός, οικισμοί, διοικητική διαίρεση, τομείς της παραγωγής, τρόποι ζωής, μεγάλα έργα. Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο εκτός συνόρων ελληνισμός. Δίκτυα συγκοινωνιών και μεταφορών. Προβλήματα διαχείρισης του περιβάλλοντος.	Να διακρίνουν την επίδραση του ανθρώπου στην οργάνωση του χώρου της Ελλάδας. Να συσχετίζουν τρόπους ατομικής και κοινωνικής ζωής και ιστορικά γεγονότα με συγκεκριμένες επιδράσεις και εξαρτήσεις που αναπτύσσονται μεταξύ του ανθρώπου και του φυσικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Να διακρίνουν και να ερμηνεύουν όσο τους πειτρέπει η ηλικία τους, τη γεωγραφική κατανομή των Ελλήνων στην επιφάνεια της Γης.	Διάσταση Σύστημα Μεταβολή Αλληλεπίδραση Αλληλεξάρτηση
ΣΤ	***Προσανατολισμός Καθορισμός θέσης*** Προσανατολισμός στην επιφάνεια της Γης σε σχέση με άλλα στοιχεία του χώρου.	Να αναγνωρίζουν το σύστημα αλληλεξάρτησης και αλληλεπίδρασης που αποτελούν οι τόποι σε ολόκληρη την επιφάνεια της Γης.	Διάσταση Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Είδη χαρτών, μελέτη και εξαγωγή συμπερασμάτων.	Να εξοικειωθούν με τον τρόπο αξιοποίησης των χαρτών στη λύση συγκεκριμένων προβλημάτων.	Σύστημα Διάσταση (χώρος και χρόνος)
	Φυσικό Περιβάλλον Η Γη στο διάστημα. Οι κινήσεις της γης (περιστροφή, ημέρα – νύχτα, περιφορά, εποχές). Το σχήμα της γης. Θερμικές ζώνες. Φυσικό περιβάλλον των ηπείρων με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρώπη. Χλωρίδα, βλάστηση και πανίδα των ηπείρων με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρώπη. Είδη κλιμάτων και κλιματικών τύπων των ηπείρων.	Να αναγνωρίζουν τη Γη ως μονάδα ενός ευρύτερου κοσμικού συστήματος. Να συσχετίζουν τις κινήσεις της Γης με χαρακτηριστικά του φυσικού περιβάλλοντος που αναπτύσσεται στην επιφάνειά της.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση Μεταβολή

	Ανθρωπογενές περιβάλλον ***Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος*** Χώρες, λαοί, πληθυσμός, πόλεις, πολιτιστικά χαρακτηριστικά (γλώςσες και θρησκείες) με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρώπη. Δίκτυα μεταφοράς στον κόσμο. Διαχείριση του περιβάλλοντος (σε επίπεδο Ηπείρων). Παγκόσμια προβλήματα.	Να διακρίνουν την επίδραση του ανθρώπου στην οργάνωση της επιφάνειας της Γης. Να συσχετίζουν τρόπους ατομικής και κοινωνικής ζωής με συγκεκριμένες αλληλεπιδράσεις και αλληλεξαρτήσεις που αναπτύσσονται μεταξύ τόπων και ανθρώπινων ομάδων.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση Μεταβολή

β΄. ΓΥΜΝΑΣΙΟ

Στο ελληνικό σχολείο η διδασκαλία θεμάτων από τη Γεωλογία και τη Γεωγραφία σταματά στο Γυμνάσιο. Αυτό σημαίνει ότι με το τέλος της υποχρεωτικής εκπαίδευσης οι μαθητές θα πρέπει να έχουν εξασφαλίσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων, το οποίο θα τους επιτρέπει να κατανοούν και να ερμηνεύουν (όσο τους επιτρέπει η ηλικία τους) την κατανομή φυσικών φαινομένων και διαδικασιών, να αξιολογούν δεδομένα και να προτείνουν λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα. Επομένως, οι γνώσεις και δεξιότητες που αποκτήθηκαν στο Δημοτικό σχολείο θα πρέπει να συμπληρωθούν και να επεκταθούν έτσι ώστε οι μαθητές να είναι σε θέση:

Να ερμηνεύουν φαινόμενα και διαδικασίες που ξεφεύγουν από την άμεση παρατήρηση και απαιτούν πιο αυξημένη ικανότητα αφηρημένης σκέψης και συνδυασμού δεδομένων (για παράδειγμα τα γεωλογικά φαινόμενα).

Να χρησιμοποιούν με ευχέρεια σχετικά εξειδικευμένες μεθόδους μελέτης δεδομένων, τα οποία συνδέονται με τη Γεωλογία και τη Γεωγραφία (για παράδειγμα, αξιοποίηση χαρτών για τη λύση υποθετικών προβλημάτων).

Να αξιολογούν και να αξιοποιούν τα αποτελέσματα των παρατηρήσεών τους, ώστε να προτείνουν λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα.

Τάξη	Άξονες Γνωστικού περιεχομένου	Γενικοί στόχοι (γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και αξίες)	Ενδεικτικές θεμελιώδεις έννοιες διαθεματικής προσέγγισης
Α	***Προσανατολισμός - Καθορισμός θέσης*** Σύστημα συντεταγμένων και γεωγραφική θέση.	Να αναγνωρίζουν τη σημασία του συστήματος των συντεταγμένων για τον εντοπισμό τόπων και περιοχών στην επιφάνεια της Γης και να το χρησιμοποιούν με σχετική ευχέρεια.	Διάσταση Σύστημα
	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Προσανατολισμός στο χάρτη. Προσανατολισμός χάρτη στο χώρο. Χάρτες (διαίρεση, αξιοποίηση των χαρτών στη λύση προβλημάτων με γεωγραφικό περιεχόμενο).	Να συσχετίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά ενός χάρτη με συγκεκριμένες πρακτικές εφαρμογές στην καθημερινή ζωή.	Διάσταση

	Φυσικό Περιβάλλον Ατμόσφαιρα Υδρόσφαιρα Λιθόσφαιρα Δομή του εσωτερικού της Γης. Οι λιθοσφαιρικές πλάκες και οι κινήσεις τους. Οι ενδογενείς δυνάμεις και οι εκδηλώσεις τους (ηφαίστεια, σεισμοί). Εξωγενείς δυνάμεις (διάβρωση, απόθεση). Γεωλογικός χρόνος. Βιόσφαιρα	Να διακρίνουν και να περιγράφουν με κατάλληλη ορολογία τους παράγοντες που αποτελούν το σύστημα του φυσικού περιβάλλοντος στην επιφάνεια της Γης. Να αντιστοιχίζουν αυτούς τους παράγοντες με συγκεκριμένες επιδράσεις τους στον άνθρωπο. Να εξοικειωθούν, όσο τους επιτρέπει η ηλικία τους, με τα επιστημονικά εργαλεία που επιτρέπουν την εξαγωγή συμπερασμάτων για μη ορατά φαινόμενα (όπως τα γεωλογικά) μέσω των ορατών αποτελεσμάτων τους στην επιφάνεια της Γης (σεισμοί, ηφαίστεια κτλ.).	Διάσταση Σύστημα Αλληλεπίδραση
	Ανθρωπογενές περιβάλλον - Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος Πληθυσμός (εξέλιξη, σύνθεση, γεωγραφική κατανομή). Αστικό περιβάλλον. Φυλές, θρησκείες, γλώσσες. Κλίμα, έδαφος, θάλασσες, γλυκό νερό και άνθρωπος. Τα διαθέσιμα.	Να αναγνωρίζουν τη φύση και τις σχετικές ομοιότητες των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σε όλη την έκταση της Γης ως αποτέλεσμα της πίεσης που ασκεί πάνω τους το φυσικό περιβάλλον. Να διακρίνουν τον τρόπο με τον οποίο οι ανθρώπινες ομάδες βρίσκουν διαφορετικές λύσεις σε όμοια προβλήματα και οργανώνουν το χώρο σε κάθε περιοχή της Γης ανάλογα με τις πολιτισμικές τους ιδιαιτερότητες. Να αναγνωρίζουν το δυναμικό χαρακτήρα των διαθέσιμων (φυσικών και ανθρώπινων πόρων) και τη μεταβολή της σημασίας τους στο χώρο και στο χρόνο.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση Μεταβολή
Β	***Προσανατολισμός - Καθορισμός θέσης*** Η έννοια της σχετικής θέσης, αξιολόγηση στο χώρο της Ευρώπης και της Ελλάδας.	Να αντιλαμβάνονται και να περιγράφουν σχέσεις αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης μεταξύ τόπων στην επιφάνεια της Ευρώπης.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση

	Μέσα καταγραφής και απεικόνισης γεωγραφικών στοιχείων Χάρτες (αξιοποίηση των χαρτών στη λύση συγκεκριμένων προβλημάτων).	Να εξοικειωθούν, όσο τους επιτρέπει η ηλικία τους, με την επιστημονική αξιοποίηση των χαρτών (αναγνώριση των χαρτών ως μέσων επιλεκτικής απλοποίησης της πραγματικότητας, ιεράρχηση ερωτημάτων, επεξεργασία δεδομένων, εξαγωγή συμπερασμάτων).	Διάσταση Μεταβολή
	Φυσικό Περιβάλλον Γεωλογικοί αιώνες. Συνοπτική γεωλογική ιστορία και τεκτονικές περιοχές της Ευρώπης και της Ελλάδας. Ηφαίστεια και σεισμικότητα της Ευρώπης και της Ελλάδας. Ανάγλυφο και φυσιογραφικές περιοχές της Ευρώπης και της Ελλάδας. Θάλασσες και ακτές της Ευρώπης και της Ελλάδας. Μεσόγειος. Γεωγραφική κατανομή των κλιματικών τύπων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Ποτάμια και λίμνες της Ευρώπης και της Ελλάδας. Γεωγραφική κατανομή φυσικής βλάστησης στην Ευρώπη και στην Ελλάδα.	Να αναγνωρίζουν τους παράγοντες που αποτελούν το σύστημα του φυσικού περιβάλλοντος στην Ευρώπη και να περιγράφουν με συγκεκριμένα παραδείγματα χαρακτηριστικές επιδράσεις τους στη ζωή των Ευρωπαίων. Να συνδέουν ιστορικά γεγονότα, πολιτισμικά χαρακτηριστικά και τρόπους ζωής στην Ευρώπη με τα φυσικά χαρακτηριστικά κάθε επιμέρους περιοχής της.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση Μεταβολή
Β	***Ανθρωπογενές περιβάλλον - Σχέσεις ανθρώπου και Περιβάλλοντος*** Πολιτική διαίρεση της Ευρώπης. Διοικητική διαίρεση της Ελλάδας. Ο πληθυσμός της Ευρώπης και της Ελλάδας. Πόλεις και συστήματα πόλεων στην Ευρώπη και στην Ελλάδα. Γλώσσες και θρησκείες στο χώρο της Ευρώπης. Πρωτογενής, δευτερογενής και τριτογενής τομέας παραγωγής στον Ευρωπαϊκό και στον Ελληνικό χώρο. Η Ευρωπαϊκή Ένωση.	Να διακρίνουν και να περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο οι κάτοικοι της Ευρώπης δίνουν λύσεις σε προβλήματα και οργανώνουν το χώρο ανάλογα με τις πολιτισμικές τους ιδιαιτερότητες. Να αναγνωρίζουν αυτές τις ιδιαιτερότητες ως πολιτιστικό πλούτο της ηπείρου που πρέπει να διατηρηθεί. Να αναπτύσσουν αξίες και στάσεις ζωής που θα τους επιτρέψουν να ενταχθούν δημιουργικά στο πολυεθνικό σύστημα της Ε.Ε διατηρώντας ταυτόχρονα την εθνική ταυτότητά τους.	Διάσταση Σύστημα Αλληλεξάρτηση Αλληλεπίδραση Μεταβολή

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Αυγούστου 2003

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Αριθ. 75159/Β7 (2)

Αντικατάσταση της Β7/519/13.10.98 (ΦΕΚ 1151/τ.Β΄/ 3.11.98) υπουργικής απόφασης «Έγκριση του Διαπανεπιστημιακού - Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Επιστήμη της Μετάφρασης» του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου και των Τμημάτων Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Γερμανικών Σπουδών του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92 (ΦΕΚ 159 τ.Α΄) «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης», του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 2327/1995 (ΦΕΚ 156 τ.Α΄) «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας....... και άλλες διατάξεις» και του άρθρου 5 παρ 12 γ του Ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 τ.Α΄) «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α' του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 τ.Α΄) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα», όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154 τ.Α΄) «Ρύθμιση του θεσμού των επιμελητηρίων..... και άλλες διατάξεις» και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 τ.Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

3. Την υπουργική απόφαση Β7/519/13.10.98 (ΦΕΚ 1151/τ. Β΄/3.11.98).

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38 τ.Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

5. Την 1117/23.8.2001 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ για τη χρηματοδότηση έργων «Αναμόρφωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

6. Τις δηλώσεις συμμετοχής-συνεργασίας του Εργαστηρίου Νομικής, Οικονομικής, Πολιτικής και Τεχνικής Μετάφρασης του Ιονίου Πανεπιστημίου, του Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημοσίου Δικαίου, του Πανεπιστημίου της Caen (Γαλλία), του Πανεπιστημίου Heriot-Watt, του Ινστιτούτου Επεξεργασίας του Λόγου, του Germanistisches Institut, Universität Bergen - (Νορβηγία) και της Μεταφραστικής Υπηρεσίας της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.

7. Το απόσπασμα πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου (συνεδρία της 25ης Οκτωβρίου 2001).

8. Το απόσπασμα πρακτικών της 4ης Συνεδρίασης της Διοικούσας Επιτροπής με Ειδική Σύνθεση του Ιονίου Πανεπιστημίου, που έγινε στην Κέρκυρα στις 26 Οκτωβρίου 2001.

9. Το απόσπασμα πρακτικού του Τμήματος της Γερμανικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρία 4η/12.12.2001).

10. Το απόσπασμα πρακτικών της 4ης συνεδρίασης της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών της 18ης Απριλίου 2003.

11. Το απόσπασμα της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου της 21ης Ιανουαρίου 2003.

12. Το απόσπασμα πρακτικών της Διοικούσας Επιτροπής με Ειδική Σύνθεση του Ιονίου Πανεπιστημίου (3η συνεδρία της 7ης Φεβρουαρίου 2003), αποφασίζουμε:

Αντικαθιστούμε την Β7/519/13.10.98 (ΦΕΚ 1151/τ.Β΄/ 3.11.98) (υπουργική απόφαση ως εξής:

Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου αναμορφώνει και θέτει σε εφαρμογή από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών με τίτλο «Επιστήμη της Μετάφρασης», σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92. Στο Πρόγραμμα συμμετέχουν το Εργαστήριο Νομικής. Οικονομικής, Πολιτικής και Τεχνικής Μετάφρασης του Ιονίου Πανεπιστημίου, το Πανεπιστήμιο της Caen (Γαλλία), το Πανεπιστήμιο Heriot-Watt, το Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου, το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ). το Germanistisches Institut, Universität Bergen -(Νορβηγία) και η Μεταφραστική Υπηρεσία της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος.

Άρθρο 2
Αντικείμενο - Σκοπός

Σκοπός του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Επιστήμη της Μετάφρασης είναι η παραγωγή και η ανάπτυξη της έρευνας στο γνωστικό πεδίο της Επιστήμης της Μετάφρασης μέσω της έκθεσης των μεταπτυχιακών φοιτητών στις σύγχρονες απόψεις και προηγμένες τεχνικές σχετικές με τη Θεωρία, τη διδακτική και την πράξη της Μετάφρασης, καθώς και μέσω της έμπρακτης μύησης τους στην επιστημονική έρευνα.

Συγκεκριμένα, οι επιμέρους σκοποί του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος είναι οι κάτωθι:

1. παροχή εξειδικευμένων γνώσεων στη θεωρία και τη Διδακτική της Μετάφρασης, τη Θεωρία και Διδακτική της Διερμηνείας, στον επιστημονικό τομέα της Ορολογίας και των εφαρμογών του στη Μετάφραση και τη Διερμηνεία, καθώς και στη διασύνδεση των νέων τεχνολογιών με τη Μετάφραση / Διερμηνεία σε πτυχιούχους Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής με στόχο την κατάρτιση ερευνητών (μεταφραστών ή μη) στους προαναφερόμενους τομείς.

2. παροχή εξειδικευμένων γνώσεων θεωρητικής και πρακτικής φύσης στα επιστημονικά πεδία της Οικονομικής, Νομικής και Πολιτικής Μετάφρασης με στόχο την κατάρτιση μεταφραστών - διερμηνέων με γλώσσες εργασίας πέραν της Ελληνικής, την Αγγλική, τη Γαλλική ή τη Γερμανική.

3. παροχή δυνατότητας εξάσκησης σε οργανωμένες μεταφραστικές υπηρεσίες ή οργανισμούς που απασχολούν μεταφραστές / διερμηνείς με στόχο την εμπέδωση της θεωρητικής και εργαστηριακής γνώσης, την εξοικείωση των φοιτητών με το εργασιακό περιβάλλον και τις απαιτήσεις του επαγγελματικού χώρου, την ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκουμένων φοιτητών και την ανάπτυξη επαγγελματικής δεοντολογίας και συνείδησης.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. «Επιστήμη της Μετάφρασης» απονέμει τους κάτωθι τίτλους:

α) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στο γνωστικό πεδίο της Επιστήμης της Μετάφρασης με τρεις κατευθύνσεις:

1. «Θεωρία και Διδακτική της Μετάφρασης και της Διερμηνείας»
2. «Μετάφραση και Νέες Τεχνολογίες»
3. «Οικονομική, Νομική και Πολιτική Μετάφραση»

β) Διδακτορικό Δίπλωμα στο γνωστικό πεδίο της Επιστήμης της Μετάφρασης με τρεις δυνατότητες ειδίκευσης:

1. «Θεωρία και Διδακτική της Μετάφρασης»
2. «Θεωρία και Διδακτική της Διερμηνείας»
3. «Μετάφραση και Νέες Τεχνολογίες»

Στον τίτλο του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στην κατεύθυνση «Οικονομική, Νομική και Πολιτική Μετάφραση» αναγράφονται οι γλώσσες εργασίας του διπλωματούχου. Αυτές προκύπτουν από τις γλώσσες εργασίας των εργαστηριακών μαθημάτων Μετάφρασης τα οποία παρακολούθησε με επιτυχία ο ενδιαφερόμενος.

Άρθρο 4
Κατηγορίες Πτυχιούχων

Το Π.Μ.Σ. είναι ανοικτό σε πτυχιούχους όλων των πανεπιστημιακών τμημάτων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής ή ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Σε περίπτωση που οργανωθούν ειδικά σεμιναριακά μαθήματα ή ειδικοί κύκλοι μαθημάτων οι ενδιαφερόμενοι θα καταβάλλουν δίδακτρα, το ύψος των οποίων θα αποφασίζεται ad hoc με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ.

Τέλος, επιτρέπεται η παρακολούθηση σεμιναριακών ή εργαστηριακών μαθημάτων του Π.Μ.Σ. για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα σε φοιτητές εγγεγραμμένους σε οργανωμένους κύκλους μεταπτυχιακών σπουδών της αλλοδαπής, εφόσον υπάρχει συμφωνία συνεργασίας με σχετικά πανεπιστημιακά ιδρύματα.

Άρθρο 5
Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθ. 3 τίτλων ορίζεται για μεν το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε τρία (3) διδακτικά εξάμηνα, για δε το Διδακτορικό Δίπλωμα σε επιπλέον έξι (6) εξάμηνα τουλάχιστον.

Άρθρο 6
Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζονται ως εξής:

α) Για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον 10 πλήρεις διδακτικές εβδομάδες. Κάθε φοιτητής παρακολουθεί τα μαθήματα κορμού, τα μαθήματα ειδίκευσης και υποχρεωτικά ένα από τα υποχρεωτικά μαθήματα επιλογής κάθε εξαμήνου. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα στους φοιτητές να κατοχυρώσουν τις αναλογούσες διδακτικές μονάδες μαθημάτων ΥΕ, εφόσον παρακολουθήσουν με επιτυχία ανάλογο αριθμό προσφερομένων μαθημάτων σε συνεργαζόμενα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών Πανεπιστημίων της αλλοδαπής.

1. Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών της κατεύθυνσης «Θεωρία και Διδακτική της Μετάφρασης και της Διερμηνείας»

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Θεωρία της Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μεθοδολογία της Έρευνας	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	* Διδακτική της Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Θεωρία και Διδακτική της Διερμηνείας	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Εφαρμογές της Πληροφορικής για μεταφραστές (εργαστηριακό)	5 Διδακτικές Μονάδες
ΥΕ (1)	* Ορολογία και Λεξικογραφία	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μάθημα προσφερόμενο σε συνεργαζόμενο Π.Μ.Σ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	30 Διδακτικές Μονάδες

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Κειμενογλωσσολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Σημασιολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	* Μετάφραση Λογοτεχνικών Κειμένων	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Πολιτισμική Πραγματικότητα και Μετάφραση	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μετάφραση Ειδικών Κειμένων	5 Διδακτικές Μονάδες
ΥΕ (1)	* Ένα από τα δύο εργαστήρια Μετάφρασης της κατεύθυνσης Ο.ΝΟ.ΠΟ.Μ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μάθημα προσφερόμενο σε *συνεργα*ζόμενο Π.Μ.Σ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	30 Διδακτικές Μονάδες

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
2. Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών της κατεύθυνσης «Μετάφραση και Νέες Τεχνολογίες»
Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Θεωρία της Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μεθοδολογία της Έρευνας	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	* Ορολογία και Λεξικογραφία	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Υπολογιστικά Εργαλεία στη Μετάφραση Ι	5 Διδακτικές Μονάδες
ΥΕ (1)	* Διδακτική της Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μάθημα προσφερόμενο σε συνεργαζόμενο Π.Μ.Σ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	25 Διδακτικές Μονάδες

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Κειμενογλωσσολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Σημασιολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	* Αρχές Μηχανικής Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	*Υπολογιστική Γλωσσολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Υπολογιστικά Εργαλεία στη Μετάφραση ΙΙ	5 Διδακτικές Μονάδες
ΥΕ	* Ένα από τα δύο εργαστήρια Μετάφρασης της κατεύθυνσης Ο.ΝΟ.ΠΟ.Μ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Πολιτισμική Πραγματικότητα και Μετάφραση	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μάθημα προσφερόμενο σε συνεργαζόμενο Π.Μ.Σ.	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	30 Διδακτικές Μονάδες

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.
3. Ενδεικτικό Πρόγραμμα Σπουδών της κατεύθυνσης «Οικονομική, Νομική, Πολιτική Μετάφραση»

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Θεωρία της Μετάφρασης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Μεθοδολογία της Έρευνας	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	*Δίκαιο Αλλοδαπών και Οικοδόμησης Ευρωπαϊκού Χώρου Εσωτερικής Ασφάλειας	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Οικονομία και Οικονομικές Σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Εφαρμογές της Πληροφορικής για μεταφραστές (εργαστηριακό)	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Εργαστήριο Μετάφρασης Κειμένων για την Οικοδόμηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Δικαιοσύνης, Ελευθερίας και Ασφάλειας	5 Διδακτικές Μονάδες
	*Εργαστήριο Μετάφρασης Κειμένων Ευρωπαϊκής Πολιτικής Έρευνας και Ανάπτυξης	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	40 Διδακτικές Μονάδες

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κορμού	* Κειμενογλωσσολογία	5 Διδακτικές Μονάδες
Ειδίκευσης	* Ζητήματα Γεωπολιτικής Ανάλυσης Ευρώπης - Μεσογειακών Χωρών (EUROMED)	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Οι Εξωτερικές Σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ)	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Εργαστήριο Μετάφρασης Κειμένων Εξωτερικών Σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και Ευρωπαϊκής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας	5 Διδακτικές Μονάδες
	* Εργαστήριο Μετάφρασης Κειμένων Χρηματοοικονομικού Δικαίου και Πολιτικής	5 Διδακτικές Μονάδες
	Σύνολο	25 Διδακτικές Μονάδες

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Στο Γ΄ Εξάμηνο της κατεύθυνσης: «Οικονομική, Νομική και Πολιτική Μετάφραση» οι φοιτητές εξασκούνται αμισθί στην επαγγελματική μετάφραση στους κατωτέρω φορείς:

Εργαστήριο Νομικής, Οικονομικής, Πολιτικής και Τεχνικής Μετάφρασης (Ε.Ν.Ο.ΠΟ.ΤΕ.Μ.) του Τ.Ξ.Γ.Μ.Δ. του Ιονίου Πανεπιστημίου, στο Ευρωπαϊκό Κέντρο Δημοσίου Δικαίου, καθώς και σε οργανωμένες μεταφραστικές υπηρεσίες.

Επίσης, παρέχεται στους φοιτητές η δυνατότητα κατοχύρωσης των Διδακτικών Μονάδων του Γ΄ Εξαμήνου εφόσον παρακολουθήσουν άσκηση (stage) σε μεταφραστική υπηρεσία ενός εκ των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του Τ.Ξ.Γ.Μ.Δ. θα πρέπει προηγουμένως να δώσει σχετική έγκριση.

Επιπλέον εκπονείται Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία.

Άρθρο 7
Αριθμός Εισακτέων

Ο αριθμός εισακτέων για το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 ορίζεται:

1. για τις κατευθύνσεις «Θεωρία και Διδακτική της Μετάφρασης και της Διερμηνείας» και «Μετάφραση και Νέες Τεχνολογίες» συνολικά και κατ' ανώτατο όριο σε δεκαπέντε (15).

2. για τη κατεύθυνση «Οικονομική, Νομική και Πολιτική Μετάφραση» ως ακολούθως:

- έως 15 μεταπτυχιακοί φοιτητές για το ζεύγος γλωσσών Αγγλικά → Ελληνικά.

- έως 8 μεταπτυχιακοί φοιτητές για το ζεύγος γλωσσών Γαλλικά → Ελληνικά

- και έως 8 μεταπτυχιακοί φοιτητές για το ζεύγος γλωσσών Γερμανικά → Ελληνικά.

Άρθρο 8
Προσωπικό

Για την υλοποίηση του Προγράμματος και των σεμιναριακών μαθημάτων που εμπεριέχονται σ' αυτό θα απασχοληθούν 22 διδάσκοντες που πληρούν τις προϋποθέσεις της σχετικής νομοθεσίας (άρθρο 12, παρ. 3α του Ν. 2083/92).

Άρθρο 9
Υλικοτεχνική Υποδομή

Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Ξένων Γλωσσών, Μετάφρασης και Διερμηνείας του Ιονίου Πανεπιστημίου θα λειτουργήσει στις εγκαταστάσεις του Τμήματος στην Κέρκυρα.

Για την υλοποίηση του θα χρησιμοποιηθούν ενδεικτικώς ειδικά διασκευασμένες αίθουσες διδασκαλίας, ο χώρος και ο εξοπλισμός της Βιβλιοθήκης του Τμήματος ο χώρος και ο εξοπλισμός των Εργαστηρίων Πληροφορικής του Π.Μ.Σ., ο χώρος και ο εξοπλισμός των Εργαστηρίων Διερμηνείας του Τμήματος, ο υφιστάμενος εξοπλισμός της Γραμματείας, ο λοιπός εξοπλισμός των κτιριακών εγκαταστάσεων του Τμήματος.

Επίσης, για την υλοποίηση της άσκησης των φοιτητών στη μετάφραση στο πλαίσιο της κατεύθυνσης «Οικονομική, Νομική και Πολιτική Μετάφραση» θα χρησιμοποιείται η υλικοτεχνική υποδομή των φορέων υποδοχής των ασκουμένων μεταπτυχιακών φοιτητών.

Επιπλέον η υλικοτεχνική υποδομή θα ενισχυθεί με το ποσό των 60.000 ευρώ από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Οι δαπάνες του ποσού αυτού αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες δαπανών	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και Ηλεκτρονικά Συστήματα	31.973,59
Λοιπός Εξοπλισμός	4.402,05
Έξοδα Αναδιοργάνωσης	23.624,36
ΣΥΝΟΛΟ	60.000,00

Άρθρο 10
Διάρκεια Λειτουργίας

Το Π.Μ.Σ. θα λειτουργήσει από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 έως το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

Άρθρο 11
Κόστος Λειτουργίας

Από την 1η Σεπτεμβρίου 2002 έως την 31η Αυγούστου 2004 το κόστος λειτουργίας υπολογίζεται συνολικά σε 177.000 ευρώ, και θα καλυφθεί από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Οι δαπάνες του αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες δαπανών	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	9.952,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	29.750,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	2.642,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	29.347,00
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	2.935,00
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ	8.804,00
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	17.404,00
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	5.869,00
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	10.297,00
ΣΥΝΟΛΟ	117.000.00

Από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005 το ετήσιο κόστος προβλέπεται να ανέρχεται στο ποσό των 180.000 ευρώ, το οποίο θα καλύπτεται από πόρους του Ιονίου Πανεπιστημίου, από ίδιους πόρους και από συμμετοχή σε ερευνητικά ή άλλης φύσης προγράμματα. Οι δαπάνες του παραπάνω ποσού αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες δαπανών	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	17.000,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	30.000,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΜΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟ	5.000,00
ΑΜΟΙΒΕΣ ΤΡΙΤΩΝ ΜΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΕΣ ΣΕ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΗ ΦΟΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	30.000,00
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	6.000,00
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ	15.000,00
ΕΞΟΔΑ ΤΑΞΙΔΙΩΝ	35.000,00
ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ	20.000,00
ΕΝΤΥΠΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗ	15.000,00
Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές και Ηλεκτρονικά Συστήματα	5.000,00
Λοιπός Εξοπλισμός	2.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	180.000,00

Άρθρο 12
Μεταβατική Διατάξεις

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που ενεγράφησαν στο Π.Μ.Σ. «Επιστήμη της Μετάφρασης» μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2000-2001 διατηρούν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις της Β7/519 της 13ης Οκτωβρίου 1998 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ 1151/3.11.1998).

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2002

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Αριθ. 63536/Β7 (3)

Τροποποίηση της Β7/459/25.9.98 (ΦΕΚ 1073 τ.Β΄/ 14.10.98) υπουργικής απόφασης «Έγκριση Διαπανεπιστημιακού - Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Βασική και Εφαρμοσμένη Γνωσιακή Επιστήμη των Τμημάτων α) Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, β) Πληροφορικής και γ) Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, καθώς και του Τμήματος Πληροφορικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών».

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/1992 (ΦΕΚ 159 Α΄) «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης», του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 2327/1995 (ΦΕΚ 156 Α΄) «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας............ και άλλες διατάξεις» και του άρθρου 5 παρ. 12γ του Ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 Α΄) «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α΄ του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 Α΄) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154 Α΄) «Ρύθμιση του θεσμού των επιμελητηρίων ......και άλλες διατάξεις» και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

3. Την Β7/459/25.9.98 (ΦΕΚ 1073 τ.Β΄/14.10.98) υπουργική απόφαση «Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Βασική και Εφαρμοσμένη Γνωσιακή Επιστήμη».

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38 τ.Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

5. Την 1117/23.8.2001 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ για την χρηματοδότηση έργων «Αναμόρφωση Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».

6. Το απόσπασμα πρακτικού της ΕΔΕ (συνεδρίες της 28.9.2001 και 20.9.2002).

7. Το απόσπασμα πρακτικού του Πρυτανικού Συμβουλίου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 5η της 25.10.2001).

8. Το απόσπασμα πρακτικού της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρία 5.7.2001).

9.Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης του ΕΚΠΑ (συνεδρία 28.11.2002).

10. Τα αποσπάσματα πρακτικών της Συγκλήτου Ειδικής Σύνθεσης του ΟΠΑ (συνεδρίες 25.10.2001 και 4.7.2002).

11. Το απόσπασμα πρακτικού του Πρυτανικού Συμβουλίου του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών με θέματα αρμοδιότητας Συγκλήτου (συνεδρία 19.7.2003), αποφασίζουμε:

Τροποποιούμε την Β7/459/25.9.98 (ΦΕΚ 1073/14.10.98 τ.Β΄) υπουργική απόφαση ως ακολούθως:

1. Το Άρθρο 3 «Μεταπτυχιακοί Τίτλοι» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 3
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

1. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στη «Βασική και Εφαρμοσμένη Γνωσιακή Επιστήμη» σε μία από τους ακόλουθες περιοχές:

α) Γνωσιακή Επιστήμη

β) Εφαρμογές της Γνωσιακής Επιστήμης και

2. Διδακτορικό Δίπλωμα στη «Βασική και Εφαρμοσμένη Γνωσιακή Επιστήμη».

Οι τίτλοι απονέμονται από κοινού από τα συνεργαζόμενα τμήματα των Πανεπιστημίων, των οποίων τα ονόματα εμφανίζονται εις τους χορηγούμενους τίτλους σπουδών».

2. Το Άρθρο 4 «Κατηγορίες Πτυχιούχων» τροποποιείται ως ακολούθως:

Η πρόταση: «Β. αντικαθίσταται ως εξής: Β. καθώς και οι απόφοιτοι αντιστοίχων Τμημάτων των Τ.Ε.Ι, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 12 του άρθρου 5 του Ν 2916/01 η οποία προσετέθη στο άρθρο 25 του Ν. 1404/87.»

3. Το Άρθρο 6 «Πρόγραμμα Μαθημάτων» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6
Πρόγραμμα Μαθημάτων

1) Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης (ΜΔΕ)

Η δομή του ΜΔΕ συνίσταται στην υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων «κορμού» και μαθημάτων «επιλογής» και απαιτεί την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας υπό την επίβλεψη ενός μέλους ΔΕΠ το οποίο λειτουργεί ως ακαδημαϊκός σύμβουλος. Τα μαθήματα του ΠΜΣ είναι εξαμηνιαία. Οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και οι αντίστοιχες διδακτικές μονάδες σε όλα τα μαθήματα είναι τρεις. Υπάρχουν υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» τα οποία προσφέρονται κάθε έτος και είναι τα ακόλουθα:

Υποχρεωτικά Μαθήματα:

1. Φιλοσοφία Γνωσιακής Επιστήμης
2. Γνωστική Ψυχολογία
3. Τεχνητή Νοημοσύνη
4. Νευροεπιστήμες

Το μάθημα της «Ερευνητικής Μεθοδολογίας» εμπεριέχεται σε όλα τα ανωτέρω μαθήματα.

Οι φοιτητές του ΜΔΕ καλούνται να συμπληρώσουν τον κύκλο σπουδών τους με κατ' επιλογήν εξειδικευμένα σεμινάρια τα οποία προσφέρονται τουλάχιστον μία φορά ανά διετία. Το σύνολο μαθημάτων για τη συμπλήρωση του ΜΔΕ είναι 15 ή 45 διδακτικές μονάδες. Τα μαθήματα επιλογής είναι τα κάτωθι:

1. Εργαλεία Πληροφορικής
2. Μηχανική Μάθηση
3. Μηχανικός Συμπερασμός - Συλλογιστική
4. Υπολογιστική Γλωσσολογία
5. Νευρωνικά Δίκτυα
6. Σχεδιασμός Εκπαιδευτικού Λογισμικού
7. Εκπαίδευση από Απόσταση με Υπολογιστές
8. Επικοινωνία Ανθρώπου / Μηχανής
9. Τεχνολογία Πολυμέσων
10. Ανάπτυξη Δεξιοτήτων στη χρήση των ΤΠΕ στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση
11. Παιδαγωγική Αξιοποίηση Εκπαιδευτικών Λογισμικών
12. Ψυχολογία της Γλώσσας
13. Ψυχολογία της Νόησης
14. Συμβουλευτική Ψυχολογία
15. Ψυχολογία της Ανάπτυξης του Ατόμου
16. Ψυχολογία της Μάθησης
17. Ειδική Αγωγή
18. Πειραματική Ψυχολογία
19. Κοινωνική Ψυχολογία
20. Στατιστική
21. Εξελικτική Προέλευση της Συμπεριφοράς
22. Αναγωγισμός
23. Γνωσιολογία
24. Επιστημολογία
25. Νευροβιολογικές Βάσεις της Γλωσσικής Συμπεριφοράς
26. Φιλοσοφία της Γνωσιακής Επιστήμης
27. Γλωσσολογία
28. Το Πρόβλημα της Συνείδησης
29. Φιλοσοφία της Γλώσσας
30. Γνώση και Συναίσθημα
31. Μαθηματική Λογική
32. θεωρία Αποφάσεων στην Οικονομική Επιστήμη
33. Βιολογικές Βάσεις της Μάθησης
34. Γνωστική Ανάπτυξη
35. Εκπαιδευτική Ψυχολογία
36. Ανάκτηση Πληροφοριών
37. Βάση Δεδομένων
38. Δυσκολίες Προσαρμογής στο Χώρο του Σχολείου

2) Διδακτορικό Δίπλωμα Για τη λήψη του Διδακτορικού Διπλώματος απαιτούνται:

α) Η παρακολούθηση ειδικών σεμιναρίων σύμφωνα με την υπόδειξη της Τριμελούς Επιτροπής Επίβλεψης της Διδακτορικής Διατριβής των υποψηφίων,

β) Η συγγραφή διδακτορικής διατριβής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του Νόμου 2083/1992».

4. Το Άρθρο 9 «Υλικοτεχνική Υποδομή» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 9
Υλικοτεχνική Υποδομή

Το εργαστήριο Γνωσιακής Επιστήμης στεγάζεται στις εγκαταστάσεις του Τμήματος ΜΙΘΕ και διαθέτει τον παρακάτω εξοπλισμό:

1. SERVER,	ποσότητα:	1
2. Η/Υ	ποσότητα:	10
3. ΕΚΤΥΠΩΤΕΣ,	ποσότητα:	3
4. SCANNER	ποσότητα:	2
5. UPS,	ποσότητα:	2
6. LCD PROJECTOR,	ποσότητα:	2
7. ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟ,	ποσότητα:	1
8. ΦΟΡΗΤΟΙ Η/Υ,	ποσότητα:	2

Από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ θα διατεθούν ποσά ύψους 27.000 ευρώ για να γίνουν οι κατωτέρω προμήθειες:

1. Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές	24.400,00
2. Λοιπός εξοπλισμός	2.600,00
Σύνολο	27.000,00».

5. Άρθρο 10 «Διάρκεια Λειτουργίας» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 10
Διάρκεια Λειτουργίας

Το παρόν Π.Μ.Σ. λειτουργεί τροποποιημένο από το ακαδημαϊκό έτος 2001-2002 και θα συνεχισθεί έως το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008».

6. Το Άρθρο 11 «Κόστος Λειτουργίας» αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11
Κόστος Λειτουργίας

Από 1.9.2001 έως 31.8.2003 το κόστος λειτουργίας υπολογίζεται σε 161.000,00 Ευρώ που θα καλυφθεί από το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ και αναλύεται ως εξής:

Προϋπολογισμός ΕΚΤ

	Από ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ	
1. Αμοιβές	102.061,68	Ευρώ
2. Υποτροφίες	28.000,00	Ευρώ
3. Δαπάνες μετακινήσεων	20.850,00	Ευρώ
4. Προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού	2.200,00	Ευρώ
5. Αναλώσιμα	3.888,32	Ευρώ
6. Προμήθεια-συντήρηση εξοπλισμού	200,00	Ευρώ
7. Δαπάνες δημοσιότητας	3.700,00	Ευρώ
8. Άλλες δαπάνες	100,00	Ευρώ
Σύνολο	161.000,00	Ευρώ

Από 1.9.2003 και εξής το ετήσιο κόστος λειτουργίας υπολογίζεται σε 86.000,00 Ευρώ και αναλύεται ως εξής:

1. Αμοιβές	52.000,00	Ευρώ
2. Υποτροφίες	15.000,00	Ευρώ
3. Δαπάνες μετακινήσεων	12.000,00	Ευρώ
4. Προμήθεια εκπαιδευτικού υλικού	2.000,00	Ευρώ
5. Αναλώσιμα	2.000,00	Ευρώ
6. Προμήθεια-συντήρηση εξοπλισμού	500,00	Ευρώ
7. Δαπάνες δημοσιότητας	2.000,00	Ευρώ
8. Άλλες δαπάνες	500,00	Ευρώ
Σύνολο	86.000,00	Ευρώ

Πηγές χρηματοδότησης θα είναι: δίδακτρα, ερευνητικά προγράμματα».

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2002

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Αριθ. 61518/Β7 (4)

Έγκριση Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας σε συνεργασία με το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92 (ΦΕΚ 159 τ.Α΄) «Εκσυγχρονισμός της Ανώτατης Εκπαίδευσης», του άρθρου 16 παρ. 2 του Ν. 2327/1995 (ΦΕΚ 156 τ.Α΄) «Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας....... και άλλες διατάξεις» και του άρθρου 5 παρ 12 γ του Ν. 2916/2001 (ΦΕΚ 114 τ.Α΄) «Διάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης και ρύθμιση θεμάτων του τεχνολογικού τομέα αυτής».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α΄ του Ν. 1558/1985 (ΦΕΚ 137 τ.Α΄) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα», όπως αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (ΦΕΚ 154 τ.Α΄) «Ρύθμιση του θεσμού των επιμελητηρίων..... και άλλες διατάξεις» και αντικαταστάθηκε με την παράγραφο 2 α του άρθρου 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ 38 τ.Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του Ν. 2469/97 (ΦΕΚ 38 τ.Α΄) «Περιορισμός και βελτίωση της αποτελεσματικότητας των κρατικών δαπανών και άλλες διατάξεις».

4. Την 3940/30.4.2002 Πρόσκληση υποβολής προτάσεων ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ για τη χρηματοδότηση έργων «Νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών».

5. Το απόσπασμα πρακτικού της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας (συνεδρία 7/15.5.2002).

6. Το απόσπασμα πρακτικού της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (συνεδρία 6/5.6.2002).

7. Το απόσπασμα πρακτικού της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας (συνεδρία 5/15.4.2003).

8. Το απόσπασμα πρακτικού της Γ.Σ.Ε.Σ. του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας (συνεδρία 6/15.4.2003).

9. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου με την ειδική σύνθεση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρία 7/13.6.2002).

9.- Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου με την ειδική σύνθεση του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (συνεδρία 6/17.4.2003), αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003 τη λειτουργία του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Π.Μ.Σ.) του Τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας σε συνεργασία με το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο: «Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού», σύμφωνα με τα εξής:

Άρθρο 1
Γενικές Διατάξεις

Το Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας σε συνεργασία με το Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών οργανώνει και λειτουργεί Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο «Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού» από το ακαδημαϊκό έτος 2002-2003, σύμφωνα με τις διατάξεις της απόφασης αυτής και τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του Ν. 2083/92. Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος αναλαμβάνει το Τμήμα Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας κατ' αρχάς μέχρι τη λήξη του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ. Στη συνέχεια και κάθε τρία χρόνια να εναλλάσσεται η διοικητική υποστήριξη μεταξύ των δυο Τμημάτων.

Άρθρο 2
Αντικείμενο - Σκοπός

Αντικείμενο του προτεινόμενου Δ.Π.Μ.Σ. είναι η παροχή ειδικευμένων γνώσεων μεταπτυχιακού επιπέδου προς πτυχιούχους Πανεπιστημίων και Τ.Ε.Ι., στους βασικούς τομείς της Διοίκησης Ανθρωπίνων Πόρων. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην προαγωγή της γνώσης και στην ανάπτυξη της έρευνας στο χώρο της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού. Στοχεύει

1. στη δημιουργία ειδικευμένων επιστημόνων και
2. στην επιμόρφωση ανωτέρων στελεχών επιχειρήσεων και οργανισμών για την κάλυψη των αναγκών του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 3
Μεταπτυχιακοί Τίτλοι

Το Δ.Π.Μ.Σ. περιλαμβάνει δύο επίπεδα, τα οποία καταλήγουν στην απονομή των εξής διπλωμάτων αντίστοιχα:

Α. Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης στην Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού με τρεις κατευθύνσεις:

1. Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού
2. Δημόσιες Σχέσεις και Εσωτερική Επικοινωνία
3. Διοίκηση Αλλαγών και Καινοτομιών

Β. Το Διδακτορικό Δίπλωμα (ΔΔ) μετά από εκπαιδευτική διαδικασία ελάχιστης διάρκειας έξι διδακτικών εξαμήνων μετά την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης στη Διοίκηση Ανθρώπινου Δυναμικού.

Άρθρο 4
Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Δ.Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι των Τμημάτων των Πανεπιστημίων της ημεδαπής ή αντιστοίχων τμημάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τμημάτων των Τ.Ε.Ι. σύμφωνα με την παρ. 12γ του άρθρου 5 του Ν. 2916/2001. Η Ε.Δ.Ε. θα κρίνει σε ποιες περιπτώσεις οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές θα δίνουν εξετάσεις για την εισαγωγή τους στο πρόγραμμα σπουδών.

Άρθρο 5
Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζεται για μεν το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης σε δεκαέξι μήνες για το τμήμα πλήρους φοίτησης ή είκοσι επτά μήνες για το τμήμα που απευθύνεται σε εργαζόμενους και στελέχη επιχειρήσεων. Για το Διδακτορικό Δίπλωμα σε τουλάχιστον έξι διδακτικά εξάμηνα μετά την απόκτηση του Μ.Δ.Ε.

Άρθρο 6
Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα, η διδακτική και ερευνητική απασχόληση, οι πρακτικές ασκήσεις και οι κάθε άλλου είδους εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες για την απονομή των κατά το άρθρο 3 τίτλων ορίζονται ως εξής:

Για το Μ.Δ.Ε.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει δώδεκα μαθήματα και μια διπλωματική εργασία. Τα οκτώ είναι μαθήματα κορμού, κοινά για τους σπουδαστές όλων των κατευθύνσεων. Από τα υπόλοιπα μαθήματα τρία είναι κατ' επιλογήν υποχρεωτικά ανά κατεύθυνση σπουδών, την οποίαν επιλέγουν, μεταξύ των προσφερομένων, οι σπουδαστές στο τέλος του Α' εξαμήνου. Το δωδέκατο μάθημα μπορεί να επιλεγεί μεταξύ των προαιρετικών ή των υποχρεωτικών της άλλης κατεύθυνσης σπουδών, ή μεταξύ μαθημάτων άλλων μεταπτυχιακών Τμημάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ή συνεργαζομένων Πανεπιστημίων.

Το πρόγραμμα διδασκομένων και εξεταζομένων μαθημάτων ορίζεται ως εξής:

Μαθήματα κορμού

Στρατηγική και Διεθνής Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων Οικονομικά και Εργασία.

Προγραμματισμός, Προσλήψεις και Επιλογή Προσωπικού.

Οργανωσιακή Θεωρία και Συμπεριφορά.

Εργασιακές Σχέσεις και Εργατικό Δίκαιο.

Εκπαίδευση, Αξιολόγηση και Συστήματα Αμοιβών.

Εσωτερική Επικοινωνία και Πληροφοριακά Συστήματα Ανθρωπίνων Πόρων.

Ερευνητική Μεθοδολογία και Ποσοτικές Μέθοδοι.

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά κατεύθυνσης «Εκπαίδευση και Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» (τουλάχιστον τρία από τα παρακάτω):

Διαχείριση Γνώσης και Κατάρτιση Προγραμμάτων

Μεθοδολογία και Αξιολόγηση Εκπαίδευσης

Εξ αποστάσεως Εκπαίδευση και Internet

Εκπαίδευση για Ανάπτυξη Ομαδικών και Ηγετικών Δεξιοτήτων

Εκπαίδευση για Υγιεινή και Ασφάλεια Εργαζομένων

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά κατεύθυνσης «Δημόσιες Σχέσεις και Εσωτερική Επικοινωνία» (τουλάχιστον τρία από τα παρακάτω):

Δημόσιες Σχέσεις και Οργάνωση Εκδηλώσεων.

Διοικητική Συγκρούσεων και Διαπραγματεύσεις.

Διαχείριση Κρίσεων

Συμβουλευτική Προσωπικού- Ανάπτυξη Σταδιοδρομίας

Διαπολιτισμική Επικοινωνία Ανθρώπινου Δυναμικού

Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά κατεύθυνσης «Διοίκηση Αλλαγών και Καινοτομιών» (τουλάχιστον τρία από τα παρακάτω)

Διαχείριση Αλλαγών και Οργανωτική Αναδιάρθρωση

Νέες Μορφές Απασχόλησης- Ευελιξία- Τηλεεργασία

Διοίκηση Ολικής Ποιότητας.

Ισορροπία Εργασιακής και Οικογενειακής Ζωής.

Internet και Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων

Προαιρετικά μαθήματα:

Business Game

Χρηματοοικονομική Διοίκηση

Διοίκηση Έργου

Κοινωνική Ψυχολογία

Επιχειρησιακή Ηθική

Το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα απονέμεται στο φοιτητή μετά από επιτυχή εξέταση στα μαθήματα και μετά από έγκριση της Διπλωματικής του Εργασίας.

Σε κάθε μάθημα αντιστοιχούν τρεις διδακτικές μονάδες και στη Διπλωματική Εργασία αντιστοιχούν εννέα μονάδες. Οι ώρες διδασκαλίας κάθε μαθήματος κορμού ορίζονται σε τριάντα έξι (τρεις ανά εβδομάδα). Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά και τα προαιρετικά μαθήματα βασίζονται κατά το ήμισυ σε διδασκαλία και κατά το υπόλοιπο σε αυτόνομη μελέτη (reading courses) ή /και συνδυάζονται με πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις. Οι διαλέξεις ορισμένων κατ' επιλογήν μαθημάτων μπορεί να διεξάγονται το καλοκαίρι σε ειδικό χώρο εκτός Αθηνών (residential courses). Για όλα τα μαθήματα η τελική βαθμολογία βασίζεται σε γραπτές και προφορικές δοκιμασίες και εργασίες.

- Για το Διδακτορικό Δίπλωμα

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει βασικά τη συγγραφή μιας εργασίας, η οποία θα προάγει την επιστήμη στο χώρο της διοίκησης ανθρώπινου δυναμικού. Ο υποψήφιος διδάκτωρ υποχρεούται να παρακολουθήσει και να εξετασθεί επιτυχώς στο μάθημα της Ερευνητικής Μεθοδολογίας και σε οποιαδήποτε άλλα μαθήματα ορίσει η επιτροπή παρακολούθησης της διατριβής του μεταξύ των μεταπτυχιακών μαθημάτων που προσφέρουν τα Τμήματα ΕΕΜ, ΔΕΤ ή άλλα Τμήματα του ΟΠΑ. Υποχρεούται επίσης να συμμετέχει στο ερευνητικό σεμινάριο ΔΕΠ - Διδακτόρων παρουσιάζοντας την πρόοδο της διατριβής του μια φορά τουλάχιστον κατ' έτος.

Το πρόγραμμα διδασκομένων και εξεταζομένων μαθημάτων ορίζεται ως εξής:

Χειμερινό και εαρινό εξάμηνο	Ώρες
Ερευνητική Μεθοδολογία	24
Ερευνητικό Σεμινάριο ΔΕΠ - Διδακτόρων	48

Άρθρο 7
Αριθμός Εισακτέων

Το πρόγραμμα προσφέρεται α) για πλήρους φοίτησης σπουδαστές και β) για εργαζόμενους-στελέχη επιχειρήσεων. Ο ετήσιος αριθμός των εισακτέων στο πρόγραμμα σπουδών ορίζεται κατ' ανώτατο όριο σε σαράντα (40) για κάθε Τμήμα.

Άρθρο 8
Προσωπικό

Για την υλοποίηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απασχολούνται:

1. Το υφιστάμενο δυναμικό των συνεργαζομένων Τμημάτων σε διδακτικό προσωπικό (τριάντα μέλη ΔΕΠ) και το προσωπικό υποστήριξης των δύο Τμημάτων.

2. Καθηγητές άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου και άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού και εξωτερικοί επιστήμονες υψηλού κύρους.

Άρθρο 9
Υλικοτεχνική Υποδομή

Για το Μεταπτυχιακό Διατμηματικό Πρόγραμμα σπουδών θα χρησιμοποιηθεί η υφιστάμενη υλικοτεχνική υποδομή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Επί πλέον αυτή θα ενισχυθεί με το ποσό των 31.000 Ευρώ από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΤΠΑ για τις δαπάνες, όπως αυτές έχουν εγκριθεί από το ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ.

Άρθρο 10
Διάρκεια Λειτουργίας

Το ΔΠΜΣ θα λειτουργήσει μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012.

Άρθρο 11
Κόστος Λειτουργίας

Από 1.1.2003 έως 31.8.2006 το κόστος λειτουργίας υπολογίζεται σε τετρακόσιες ογδόντα τέσσερις χιλιάδες διακόσια (484.200 ευρώ), που θα καλυφθεί από το πρόγραμμα του ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ ή και από άλλες πηγές (εκτός από τους εθνικούς πόρους) και το οποίο αναλύεται ως εξής:

ΕΠΕΑΕΚ ΙΙ - ΕΚΤ

Αμοιβές μελών ΔΕΠ/ΕΠ	33.300,00
Αμοιβές διδασκόντων ΠΜΣ (εκτός μελών ΔΕΠ)	17.550,00
Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών (φυσικά και νομικά πρόσωπα)	18.400,00
Αμοιβές άλλων κατηγοριών προσωπικού για διοικητική και τεχνική υποστήριξη	14.494,32
Δαπάνες για Υποτροφίες	13.500,00
Δαπάνες μετακινήσεων	9.000,00
Αναλώσιμα	5.095,68
Δαπάνες Δημοσιότητας	8.000,00
Άλλες δαπάνες	7.860,00
ΣΥΝΟΛΟ	127.200,00

ΑΛΛΕΣ ΠΗΓΕΣ*

Αμοιβές μελών ΔΕΠ/ΕΠ	72.000,00
Αμοιβές διδασκόντων ΠΜΣ (εκτός μελών ΔΕΠ)	72.000,00
Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών (φυσικά και νομικά πρόσωπα)	36.000,00
Αμοιβές άλλων κατηγοριών προσωπικού για διοικητική και τεχνική υποστήριξη	24.000,00
Δαπάνες για Υποτροφίες	0,00
Δαπάνες μετακινήσεων	24.000,00
Προμήθεια υλικού	21.000,00
Αναλώσιμα	24.000,00
Προμήθεια, συντήρηση εξοπλισμού/λογισμικού	36.000,00
Δαπάνες Δημοσιότητας	30.000,00
Άλλες δαπάνες	18.000,00
ΣΥΝΟΛΟ	357.000,00

*Δίδακτρα, χορηγίες, δωρεές

Από 1.9.2006 το ετήσιο κόστος λειτουργίας που προβλέπεται να καλυφθεί από δίδακτρα, χορηγίες, δωρεές αναλύεται ως εξής:

Αμοιβές μελών ΔΕΠ/ΕΠ	105.300,00
Αμοιβές διδασκόντων ΠΜΣ (εκτός μελών ΔΕΠ)	89.550,00
Αμοιβές εξωτερικών συνεργατών (φυσικά και νομικά πρόσωπα)	54.400,00
Αμοιβές άλλων κατηγοριών προσωπικού για διοικητική και τεχνική υποστήριξη	38.494,32
Δαπάνες για Υποτροφίες	13.500,00
Δαπάνες μετακινήσεων	33.000,00
Προμήθεια υλικού	24.000,00
Αναλώσιμα	29.095,68
Προμήθεια, συντήρηση εξοπλισμού/λογισμικού	36.000,00
Δαπάνες Δημοσιότητας	38.000,00
Άλλες δαπάνες	25.860,00
ΣΥΝΟΛΟ	487.200,00

Άρθρο 12
Μεταβατικές Διατάξεις

Ρυθμίσεις που αναφέρονται σε εντάξεις μεταπτυχιακών φοιτητών άλλων προγραμμάτων του Οικονομικού Πανεπιστημίου στο πρόγραμμα αυτό γίνονται ύστερα από απόφαση της Ε.Δ.Ε.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Αυγούστου 2002

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΕΤΡΟΣ Δ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ